

คานา

ถั่วเหลืองเป็นพืชหนึ่งที่มีความสำคัญทางเศรษฐกิจของประเทศเช่นเดียวกับข้าว ข้าวโพด มันสำปะหลัง อ้อย และยาสูบ เป็นต้น จากรายงานความต้องการใช้ประโยชน์ของถั่วเหลือง เพื่อใช้สำหรับอุตสาหกรรมอาหารและเลี้ยงสัตว์ ปี พ.ศ. 2533 ได้รายงานว่า ฤดูเพาะปลูกปี 2532-2533 ประเทศไทยมีพื้นที่ปลูกถั่วเหลือง 3.2 ล้านไร่ ได้ผลผลิตประมาณ 6.4 แสนตัน แต่ปริมาณความต้องการเมล็ดถั่วเหลืองสำหรับใช้บริโภคในประเทศมีปริมาณมากถึง 6.7 แสนตัน โดยแยกเป็นความต้องการใช้กากถั่วเหลืองเพื่อใช้เป็นวัตถุดิบอุตสาหกรรมเลี้ยงสัตว์ 5.4 แสนตันและใช้บริโภค ซึ่งได้แก่การแปรรูปของอุตสาหกรรมอาหารชนิดต่างๆ เช่น น้ำมันพืช ซอสถั่วเหลือง นมถั่วเหลือง ฯลฯ นอกจากนี้ยังใช้บริโภคโดยตรงอีกประมาณ 1.3 แสนตัน เมื่อพิจารณาปริมาณผลผลิตที่ได้จากการปลูกถั่วเหลืองของประเทศแล้วจะพบว่าศักยภาพการผลิต ยังไม่เพียงพอกับการใช้ประโยชน์ในอุตสาหกรรมการเลี้ยงสัตว์จึงได้มีการนำกากถั่วเหลืองจากต่างประเทศเพื่อชดเชยปริมาณส่วนที่ขาดแคลน ปีหนึ่งๆ มีมูลค่ามากกว่า 1,200 ล้านบาท ประกอบด้วยความต้องการกากถั่วเหลืองมีแนวโน้มในอัตราที่สูงขึ้นอย่างต่อเนื่องในอนาคต เนื่องจากอุตสาหกรรมการเลี้ยงสัตว์ได้มีอัตราการขยายตัวสูงขึ้น รวมทั้งได้มีการเปลี่ยนแปลงสูตรอาหารสัตว์เศรษฐกิจหลัก โดยเฉพาะไก่ และสุกร โดยใช้มันสำปะหลังแทนข้าวโพด เนื่องจากข้าวโพดมีราคาแพงจึงทำให้ความต้องการของปริมาณกากถั่วเหลืองเพื่อปรับปริมาณโปรตีนในสูตรอาหารเพิ่มสูงขึ้นอีกด้วย

แหล่งปลูกถั่วเหลืองที่สำคัญของประเทศได้แก่ ภาคเหนือ ภาคกลาง และภาคตะวันออกเฉียงเหนือ การที่จะเพิ่มปริมาณผลผลิตให้เพียงพอต่อความต้องการดังกล่าวข้างต้น ถ้าพิจารณาทางด้านการขยายพื้นที่เพาะปลูกให้เพิ่มมากขึ้นแล้วจะพบว่าพื้นที่เพาะปลูกของภาคตะวันออกเฉียงเหนือจะเป็นพื้นที่เป้าหมายที่มีศักยภาพของการปลูกถั่วเหลืองมากกว่าภาคอื่นๆของประเทศ จากข้อมูลการส่งเสริมการปลูกถั่วเหลืองของภาคตะวันออกเฉียงเหนือของกรมส่งเสริมการเกษตรปี พ.ศ. 2534 มีพื้นที่เพาะปลูกรวมกัน 234,000 ไร่ ในพื้นที่เพาะปลูก 8 จังหวัด ซึ่งโอกาสขยายพื้นที่

เพาะปลูกถั่วเหลืองให้เพิ่มมากยิ่งขึ้นจึงมีอีกมาก แต่มีข้อจำกัดของปัญหาเรื่องดินเค็ม ซึ่งมีพื้นที่แพร่กระจายอยู่ทั่วไปมากถึง 18 ล้านไร่ ดังนั้นแนวทางของการเพิ่มผลผลิตถั่วเหลือง โดยการพัฒนาและปรับปรุงพันธุ์ถั่วเหลืองให้ทนดินเค็มจึงน่าจะเป็นวิธีการที่เหมาะสมและมีความเป็นไปได้มากและยังสอดคล้องกับแนวทางปฏิบัติของกรมพัฒนาที่ดิน และกรมวิชาการเกษตร กระทรวงเกษตรและสหกรณ์ ที่ได้กำหนดนโยบายไว้อย่างชัดเจน ในแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติฉบับที่ 7 (พ.ศ. 2535-2539) ให้มีการพัฒนาพันธุ์พืช รวมทั้งแนะนำและส่งเสริมให้เกษตรกรได้ใช้ทั้งชนิดและพันธุ์พืชทนดินเค็ม เพื่อปลูกในพื้นที่ดินที่มีปัญหาดังกล่าว

ในการวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์ของการวิจัย ดังต่อไปนี้ คือ

1. เพื่อศึกษาความสามารถของพันธุ์ถั่วเหลืองที่ตอบสนองต่อสภาพดินเค็ม
2. เพื่อศึกษาการถ่ายทอดลักษณะพันธุกรรมทนดินเค็มของถั่วเหลืองสายพันธุ์ต่างๆ

ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับจากงานวิจัยครั้งนี้ได้แก่ การนำข้อมูลที่นำไปสนับสนุนการคัดเลือกและปรับปรุงพันธุ์ถั่วเหลืองทนดินเค็ม ให้มีประสิทธิภาพมากขึ้น